

**Votaziun dal pievel dals
9 da favrer 2014
Explicaziuns dal Cussegl federal**

- 1 Conclus federal
davart la finanziaziun e
l'amplificaziun da l'infra-
structura da viafier (FAIV)**
- 2 Iniziativa dal pievel
«La finanziaziun da l'abort è
chaussa privata – Distgargia
da l'assicuranza da malsauns
cun stritgar or da l'assicuranza
da basa obligatorica ils
custs da l'interrupziun da la
gravidanza»**
- 3 Iniziativa dal pievel
«Cunter l'immigraziun da
massa»**

Davart quai vegni votà

Conclus federal davart la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier (cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» ch'è vegnida retratga)

Emprim
project

Il project constituziunal vul segirar a lunga vista la finanziaziun dal manaschi, dal mantegniment e da l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier e prevesa per quest intent in fond da durada illimitada. Ils meds finansials dal fond duain ir a favur dals edifizis e stabiliments sco er da l'ulteriura amplificaziun da la rait da viafier.

Infurmaziuns davart quest project

paginas 4–15

Text da votaziun

paginas 11–12

Iniziativa dal pievel «La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza»

Segund
project

L'iniziativa dal pievel pretenda che l'interrupziun da la gravidanza e la reduenziun d'embrios multipels na vegnian betg pli pajadas da l'assicuranza obligatorica da malsauns. I duain dar excepziuns fitg raras, nua ch'i va per la mamma.

Infurmaziuns davart quest project

paginas 16–26

Text da votaziun

paginas 21–22

Iniziativa dal pievel «Cunter l'immigraziun da massa»

Terz
project

L'iniziativa pretenda ina midada da sistem tar la politica d'immigraziun. Ella vul limitar l'immigraziun e pretenda perquai ch'il stadi fixeschia dumbers maximalis per las permissiuns en il sector da persunas estras e d'asil.

Infurmaziuns davart quest project

paginas 27–38

Text da votaziun

paginas 33–34

Conclus federal davart la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier (cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» ch'è vegnida retratga)

La dumonda da votaziun è la suandanta:

Vulais Vos acceptar il conclus federal dals 20 da zercladur 2013 davart la **finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier?** (Cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» ch'è vegnida retratga)

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar il project.

Il Cussegl nazional ha acceptà il conclus federal cun 116 cunter 33 vuschs e 5 abstenziuns, il Cussegl dals chantuns cun 37 cunter 0 vuschs senza abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

La Svizra ha ina purschida da viafier attractiva. Perquai che la viafier vegn duvrada uschè savens, arriva ella dentant a ses limits. Sin blers trajects datti adina damain plaz en ils trens e durant las uras da traffic intensiv na pon las viafiers savens porscher nagins trens supplementars. I dat er stretgas tar il traffic da rauba sin la viafier. Plinavant chaschuna la ferma utilisaziun da la viafier dapli retards e dapli custs da mantegniment.

Per meglierar la situaziun han il Cussegl federal ed il parlament concludì d'investir dapli daners en l'infrastructura da viafier: il mantegniment e l'amplificaziun dals binaris, dals tunnels, da las punts, dals perruns, da las lingias electricas sco er d'auters edifizis e stabiliments duain vegnir megliorads. Ils daners duain derivar d'in fond che vegn finanzià tras differentas funtaunas. Tras il conclus federal davart la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier (FAIV) vegn quest fond francà sin plaun costituzional. El è la basa per in'amplificaziun en etappas. Tras l'emprima etapa d'amplificaziun, concludida dal parlament, vegnan stgaffidas las premissas per meglierar fin l'onn 2025 la purschida da viafier grazia a colliaziuns pli frequentas e grazia a trens pli lungs cun dapli vaguns a dus plauns.

Il project FAIV è ina cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» ch'è vegnida retratga. Perquai ch'ì sa tracta d'ina midada da la Constituziun, ston il pievel ed ils chantuns dar lur consentiment.

Colliaziuns da traffic segiras ed effizientas rinforzan la Svizra. Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar il project: El segirescha il manaschi, il mantegniment e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier e permetta da dumagnar il traffic creschent. Profitar profitan tuts: ils chantuns, l'economia ed ils viagiaturs.

Situaziun actuala

Optimar
l'infrastructura
da viafier e la
purschida

Adattar la
Constituziun

Puntg da vista
dal Cussegl federal
e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

En Svizra vegn la viafier duvrada pli e pli savens: Dapi l'onn 1998 è il traffic da personas sin la viafier s'augmentà per circa 60 pertschient. Sin numerusas lingias cursescha durant il di mintga ura in tren, tranter lieus pli gronds schizunt mintga mesa ura. Per cuvrir la dumonda, laschan las viafiers circular dapli trens pli lungs sco er vaguns a dus plauns. Ma qua na datti strusch pli spazi d'agir: Tras l'infrastructura da viafier existenta n'èsi betg pussaivel da megliegar considerablain la purschida.

Il tren vegn duvrà
pli e pli savens

En vista al fatg ch'il traffic crescha vinavant vulan il Cussegl federal ed il parlament segirar il manaschi da la rait da viafier, mantegnair sia sostanza ed adattar las capacitads a la dumonda creschenta. Per quest intent ha il parlament francà la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier (FAIV) sin plaun costituziunal cun in conclus federal. Questa midada costituziunala è ina cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» ch'è vegnida retratga sin quai.

Mantegnair la
sustanza ed
eliminar las stretgas

Ils custs da manaschi, da mantegniment e d'amplificaziun duain vegnir cuvids en il futur tras in unic fond da durada illimitada: il fond per l'infrastructura da viafier (FIV). El remplazza il fond vertent per ils gronds projects da viafier (fond FTP), che ha ina durada limitada, ed el garantisce ch'il manaschi ed il mantegniment d'ina vart e l'amplificaziun da l'autra vart vegnian finanziaids en l'avegnir tras ina funtauna cuminaivla. La preferenza han investziuns en il mantegniment da la rait existenta. Là ston vegnir prendidas suenter tshertas investziuns ch'èn en retard.

Fond per il
manaschi, per il
mantegniment e per
l'amplificaziun

Fond per l'infrastructura da viafier FIV

Apports

TTPDP

Taglia sin la plivalur
Taglia sin ielis minerals
(fin ussa fond FTP)

Resursas generalas
da la Confederaziun

Funtaunas novas:

promil temporar supplementar da la taglia sin la plivalur
contribuziun dals chantuns
deducziun maximala dals custs da viadi (taglia federala directa)

Prelevaziuns

Infrastructura
Mantegniment da la
substanza
Amplificaziun
Restituziun da
pajaments anticipads
Tschains

FIV
Entradas = expensas

Il nov fond duai vegnir finanzià tras funtaunas existentas, ma er tras novas funtaunas (cf. grafica). Las contribuziuns principalas derivan er vinavant da la Confederaziun.

Ils daners d'enfin ussa – var 4 milliardas francs per onn – van er vinavant a favur da l'infrastructura da viafier. Quai correspunda a circa 80 pertschient dals apports al FIV. Quests daners derivan dals meds finansials federals generalas, da la taxa sin il traffic da camiuns pesants dependenta da la prestaziun (TTPDP), da parts da la taglia sin la plivalur e da la taglia sin ielis minerals (fin l'onn 2030).

Vitiers vegnan var 1 milliarda francs per onn che derivan tranter auter da novas funtaunas, numnadamain da contribuziuns supplementaras dals chantuns e plinavant dad in promil da la taglia sin la plivalur. Qua sa tracti dal promil che va fin l'onn 2017 a favur da la sanaziun da l'assicuranza d'invaliditad. Il parlament ha concludì d'attribuir quest promil dal 2018 fin il 2030 al FIV. En pli sa participeschan er ils passagiers da la viafier vinavant als custs da l'infrastructura da viafier pajond ils pretschs dals bigliets.

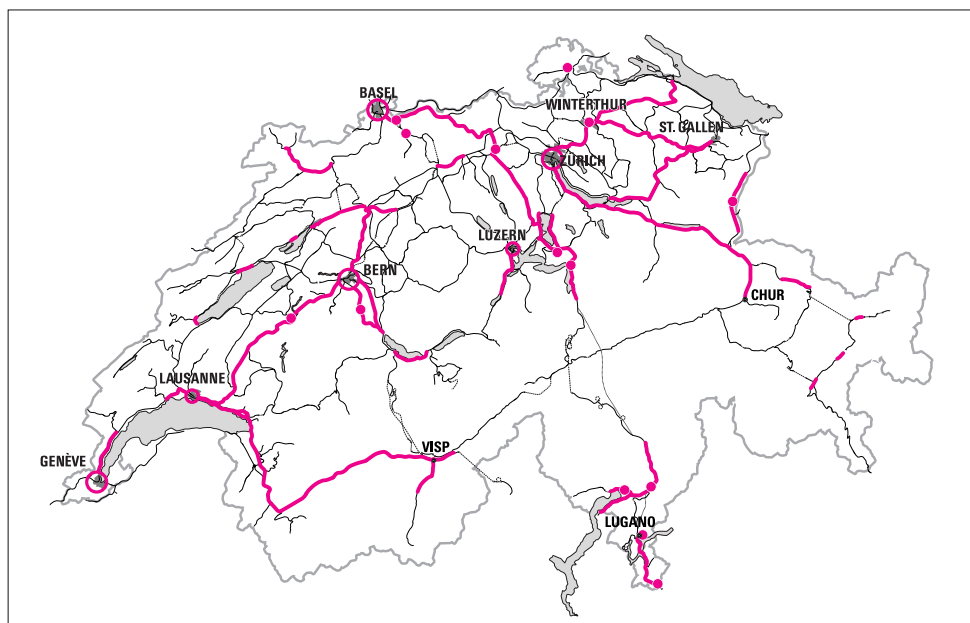
Finanziaziun tras
pliras funtaunas

Ina lescha, ch'è colliada cun la midada costituziunala, prevesa plinavant che persunas cun activitad da gudogn dependenta pon deducir per ils custs dal viadi a la lavur – tar la taglia federala directa – en l'avegnir maximalmain 3000 francs da las entradas annualas suttamessas a la taglia. Uschia resultan retgavs pli gronds per la Confederaziun. Tras quai ch'ils avantatgs fiscals vegnan reducids per persunas che penduleschan sur lungas distanzas, duai er vegnir frainada la tendenza a vias pli e pli lungas a la lavur, quai ch'è inditgà per motivs da la planisaziun dal territori e da la protecziun da l'ambient. Ils custs per abunaments regiunals e per in abunament general da la 2. classa pon vegnir deducids er vinavant per gronda part, e tgi che pendulescha cun l'auto po deducir er en l'avegnir ils custs per distanzas tranter 20 e 35 kilometers per di. Var 80 pertschient dals pajataglias n'èn pia betg pertutgads da la limitaziun. Tar las taglias chantunals pon las deducziuns dal rest vegnir fatgas valair senza restricziuns, premess ch'il chantun respectiv na prevesia betg ina deducziun maximala. Davart la limitaziun da la deducziun fiscala na vegni dentant betg decidì en questa votaziun. Ella fa part da la lescha menziunada survar.

La deducziun dals
custs da viadi vegn
limitada

La midada costituziunala stgaffescha la premissa per amplifitgar l'infrastructura da viafier. In'emprima etappa d'amplificaziun fin l'onn 2025 è gia vegnida concludida dal parlament. En quest connex han meglieraziuns che portan dapli plaz en ils trens già dapli impurtanza che colliaziuns pli sveltas. L'emprima etappa d'amplificaziun cumpiglia projects da totalmain var 6,4 milliardas francs. Davart ulteriurs pass vegn il parlament mintgamai a decider mintga 4 fin 8 onns.

L'amplificaziun ha
lieu pass per pass

Mesiras per meglierar la porschida fin l'onn 2025

Tar l'emprima etappa d'amplificaziun tutgan per exempel mesiras per meglierar la porschida sin ils trajects Losanna–Genevra, Berna–Lucerna, Turitg–Cuira, Lucerna–Giswil, Bellinzona–Tenero, Zermatt–Fiesch (cf. charta¹).

Investiziuns en tut
la Svizra

Da las amplificaziuns profitan ils viagiatur directamain: Las investiziuns en l'infrastructura da viafier permettan d'introducir sin differents trajects il tact da mesa ura, en territoris urbans ed en aglomeraziuns il tact d'in quart d'ura. Las regiuns turisticas vegnan colliadas meglier cun las axas principalas da traffic. Sin ulteriurs trajects daventi er pussaivel

¹ Etappa d'amplificaziun 2025 e SIV (svilup futur da l'infrastructura da viafier). Ina survista detagliada chattan ins sin www.bav.admin.ch/FAB1.

da laschar circular trens pli lungs e vaguns a dus plauns. Er a las staziuns e sin ils perruns survegnan ils viagiaturs dapli spazi. Il traffic da rauba survegn capacitads supplementaras sin la viafier – ed uschia colliaziuns pli fidadas e pli sveltas. Il manaschi da viafier daventa tut en tut pli stabil. Quai augmenta la punctualitad.

Sche la midada costituziunala vegniss refusada, crudass davent la premissa giuridica per investir duraivlamain dapli daners en il manaschi, en il mantegniment ed en l’amplificaziun da l’infrastructura da viafier. Stretgas considerablas restassan. La finanziaziun da l’infrastructura da viafier a lunga vista na fiss betg segirada, perquai ch’il fond FTP, ch’è vegnì creà aposta per ils gronds projects sco ils tunnels da basa dal Lötschberg, dal Gottard, e dal Ceneri, vegniss liquidà suenter la terminaziun da quests projects.

Tge capita en cas
d’in «na»?

Text da votaziun

Conclus federal davart la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier (Cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» ch'è vegnida retratga)

dals 20 zercladur 2013

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 18 da schaner 2012²,
concluda:

I

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 81a Traffic public

¹ La Confederaziun ed ils chantuns procuran per ina purschida suffizienta da traffic public sin via, sin l'aua, cun la viafier e cun telefericas en tut las regiuns dal pajais. En quest connex stoi vegnir tegnì quint en moda adequata dal transport da rauba cun la viafier.

² Ils custs dal traffic public vegnan cuvrids per ina part convegnenta tras ils pretschs pajads da las utilisadras e dals utilisaders dal traffic public.

Art. 85 al. 2

² Il retgav net che resulta da la taxa vegn duvrà per covrir ils custs che stattan en connex cun il traffic terrestre.

Art. 87a Infrastructura da viafier

¹ La Confederaziun surpiglia la chargia principala da la finanziaziun da l'infrastructura da viafier.

² L'infrastructura da viafier vegn finanziada sur in fond. Al fond vegnan attribuids ils suandants meds finanziaals:

- a. maximalmain dus terzs dal retgav che resulta da la taxa sin il traffic da camiuns pesants tenor l'artitgel 85;
- b. il retgav che resulta da l'augment da la taglia sin la plivalur tenor l'artitgel 130 alinea 3bis;

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2012 1577

- c. 2,0 pertschient da las entradas che resultan da la taglia federala directa da las persunas natiralas;
- d. 2300 milliuns francs per onn da las finanzas federalas generalas; la lescha regla l'indexaziun da quest import.

³ Ils chantuns sa participeschan en moda adequata a la finanziaziun da l'infrastructura da viafier. La lescha regla ils detagls.

⁴ La lescha po prevair ina finanziaziun complementara tras terzas persunas.

Art. 130 al. 3bis

^{3bis} Per finanziair l'infrastructura da viafier vegnan augmentadas las tariffas per 0,1 puncts procentuals.

Art. 196 cifra 3 al. 2 e 3 sco er cifra 14 al. 4 e 5

3. Disposiziun transitorica tar l'art. 87 (Viafiers ed ulteriurs meds da traffic)

² Per finanziair l'infrastructura da viafier fin ils 31 da december 2018 e suenter per tschainsir e per restituir il pajament anticipà or dal fond tenor l'artitgel 87a alinea 2 po il Cussegl federal duvrar 9 pertschient dal retgav net da la taglia da consum liada ad in intent tenor l'artitgel 86 alineas 1 e 4, maximalmain dentant 310 milliuns francs per onn. La lescha regla l'indexaziun da quest import.

³ Ils gronds projects da viafier tenor l'alinea 1 vegnan finanziaids sur il fond tenor l'artitgel 87a alinea 2.

14. Disposiziun transitorica tar l'art. 130 (Taglia sin la plivalur)

⁴ Per garantir la finanziaziun da l'infrastructura da viafier auza il Cussegl federal las tariffas da taglia tenor l'artitgel 25 da la Lescha federala dals 12 da zercladur 2009³ davart la taglia sin la plivalur a partir dal 1. da schaner 2018 per 0,1 puncts procentuals, sch' il termin tenor l'alinea 1 vegn prolungà fin maximalmain ils 31 da december 2030.

⁵ Il retgav che resulta da l'augment tenor l'alinea 4 vegn attribui cumplainamain al fond tenor l'artitgel 87a.

II

¹ Questa cuntraproposta vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns. Sche l'iniziativa dal pievel «Per il traffic public» na vegn betg retratga, vegn ella suttamessa ensemen cun questa cuntraproposta a la votaziun dal pievel e dals chantuns tenor la procedura prevista en l'artitgel 139b da la Constituziun federala. ⁴

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

³ CS 641.20

⁴ L'iniziativa dal pievel è vegnida retratga. La votaziun dal pievel en chausa n'ha damai betg lieu (cf. Fegl uffizial federal 2013 6518).

Las tractativas en il parlament

Il parlament ha refusà l’iniziativa dal pievel «Per il traffic public». El ha dentant proponì ina cuntraproposta che garantescha il manaschi, il mantegniment e l’amplificaziun da l’infrastructura da viafier a lunga vista.

L’iniziativa vuleva impunder per il traffic public e per il spustament dal traffic da rauba la mesadad dals daners che derivan da la taglia sin ielis minerals e che van a favur dal traffic sin via. Per il parlament gieva quai memia lunsch, damai che quai avess periclità la finanziaziun da l’infrastructura da las vias. Perquai ch’il basegn d’agir a favur da la finanziaziun da l’infrastructura da viafier era incontestà, ha il parlament prendì l’iniziativa sco chaschun per deliberar ina cuntraproposta directa. Sin quai ha il comité d’iniziativa retratg sia iniziativa dal pievel.

Il parlament ha discutà il fond per l’infrastructura da viafier a medem temp sco l’emprima etappa d’amplificaziun e la finanziaziun da quella:

- Per l’emprima etappa d’amplificaziun aveva il Cussegl federal proponì mesiras da totalmain 3,5 milliardas francs. Il parlament ha auzà questa summa a 6,4 milliardas francs.
- Il parlament ha decidì d’impunder ils retgavs d’in promil da la taglia sin la plivalur (var 360 milliuns francs per onn), che van fin l’onn 2017 a favur da la sanaziun da l’assicuranza d’invalidità, a partir da l’onn 2018 fin l’onn 2030 per projects da viafier.
- Il parlament ha er concludì d’integrar pli fitg ils utilisaders en la finanziaziun da l’infrastructura da viafier – tranter auter cun limitar la deducziun che po vegnir fatga valair tar la calculaziun da la taglia federala directa per ils custs da viadi. Differents parlamentararis vulevan stritgar dal tuttatatg questa deducziun, auters vulevan restar tar la regulaziun actuala. La soluziun proponida cun ina deducziun maximala da 3000 francs è vegnida beneventada d’ina clera maiorità dal parlament.

Als adversaris dal project n’hai en emprima lingia betg plaschi ch’i vegn cuntinuà mo durant in tshert temp a cofinanziar projects da viafier cun daners da la taglia sin ielis minerals. En la votaziun finala ha il Cussegl naziunal dentant acceptà il project cun gronda maiorità, ed en il Cussegl dals chantuns n’hai dà insumma naginas cuntravuschs.

Ils arguments dal Cussegl federal

Ina buna infrastruttura da viafier è impurtanta per la Svizra. Tras la midada costituziunala davart la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastruttura da viafier (FAIV) èsi garanti ch'i vegnan investids er en l'avegnir avunda daners en il manaschi ed en il mantegniment, che la segirezza vegn augmentada e che la rait da viafier po vegnir amplifitgada en moda raschunaivla. Quai è necessari per dumagnar il traffic creschent. Il Cussegl federal sustegna il project en spezial per ils suandants motivs:

La Svizra ha ina rait da viafier spessa. Profitar profitan tuts: lavurants, scolars, l'economia, las citads ed ils chantuns sco er quellas personas che viageschan durant il temp liber cun la viafier. La midada costituziunala garantisce ch'il sistem da viafier svizzer è preparà bain per l'avegnir: Grazia ad ina finanziaziun a lunga vista po vegnir meglierà il mantegniment dals binaris, da las lingias electricas, dals tunnels, da las punts e d'auters stabiliments, e stretgas pon vegnir eliminadas. Quai augmenta la capaciad da la viafier. Che tut ils stabiliments sajan en in bun stadi è er impurtant per garantir la segirezza e per evitar accidents.

Rait da viafier
attractiva en il futur

La midada costituziunala garantisce per tut quai ina finanziaziun cun ina vasta basa. Sin fundament da las bunas experientschas cun il fond FTP, che permetta tranter auter da construir la NEAT, èn il Cussegl federal ed il parlament sa decidids per in fond da durada illimitada che duai finanzia l'entira infrastruttura da viafier. La viafier vegn duvrada pli e pli savens. Cun il fond stattan a disposiziun ils meds finanziaziunals supplementars che vegnan duvrads per il manaschi, per il mantegniment e per l'amplificaziun. Quai è impurtant, perquai ch'i sa tracta d'ina incumbensa permanenta. Plinavant augmenta il fond la segirezza da planisaziun. Quai è necessari, perquai ch'i va adina per blers daners en cas da projects da viafier.

Il fond garantisce
investiziuns a
lunga vista

Cun la midada costituziunala vegn l'infrastructura da viafier finanziada en moda gista, ed ha ina basa solida. Tuts sa participeschan a la finanziaziun: la Confederaziun, ils chantuns ed ils viagiators. Quai è necessari e giustifitgà, perquai che tuts profitan da meglras colliaziuns da viafier.

Finanziaziun gista

Ils daners supplementars per la viafier garanteschon meglras colliaziuns tant als centers sco er a las regiuns ruralas e turisticas. Ensemen cun las amplificaziuns gia concludidas rinforzan els la rait da viafier svizra. Ina purschida da viafier attractiva è in factur economic impurtant. Perquai recumonda er la Conferenza dals directurs chantunals dal traffic public (CTP) unanimamain d'acceptar il project². Tras il project FAIV vegn cuntinuada la politica da traffic svizra cumprovada e vegnan stgaffidas las premissas per ch'il manaschi da la rait da viafier saja stabil, effizient e segir.

Bunas colliaziuns rinforzan la Svizra

L'infrastructura da viafier furnescha ina contribuziun impurtanta a la creaziun da valurs en noss pajais. Ina sa chapescha dentant betg da sez ch'ella resta en in bun stadi. La rait da viafier sto vegnir mantegnida bain e – nua che quai è necessari – vegnir amplifitgada. Quai vala la paina: Investiziuns en la rait da traffic èn investiziuns en l'avegnir.

Mantegnair la
substanza e segirar
il futur

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar il conclus federal davart la finanziaziun e l'amplificaziun da l'infrastructura da viafier.

² Conclus dals 20 da settember 2013

Iniziativa dal pievel

«La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza»

La dumonda da votaziun è la suandanta:

Vulais Vos acceptar l'iniziativa dal pievel **«La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza»?**

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan da refusar l'iniziativa.

Il Cussegl naziunal ha refusà l'iniziativa cun 155 cunter 33 vuschs e 7 abstenziuns, il Cussegl dals chantuns cun 37 cunter 5 vuschs senza abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

L'interrupziun da la gravidanza è ina decisiun persunala difficila ed a medem temp in tema social difficil. Igl è ì ditg fin ch'ins ha chattà en Svizra in rom legal per l'interrupziun da la gravidanza che garantescha a las dunnas pertutgadas ils medems dretgs ed in bun provediment medicinal. La regulaziun dad oz decriminalisescha l'interrupziun da la gravidanza e prevesa ina finanziaziun tras l'assicuranza obligatorica da malsauns. Questa regulaziun è la finala vegnida acceptada en la votaziun dal pievel dals 2 da fanadur 2002 cun 72,2 per-tschient da las vuschs affirmativas.

Situaziun da
partenza

L'iniziativa metta puspè en dumonda questa regulaziun. Ella pretenda che l'interrupziun da la gravidanza e la reduenziun d'embrios multipels na vegnian betg pli surpigliadas da l'assicuranza obligatorica da malsauns. Mo excepziuns fitg raras duain esser pussaivlas, e mo en cas da vart da la mamma; detagls na dat l'iniziativa dentant betg.

Tge vul l'iniziativa?

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan a las votantas ed als votants da refusar l'iniziativa. Sut il pretext da reducir ils custs da l'assicuranza da malsauns, sa drizza l'iniziativa cunter in sistem ch'è sa cumprovà. Ils respargns minimals dals custs che l'iniziativa chaschunass na giustifitgeschan mai il fatg da renunziar ad ina buna regulaziun: Il dumber da las interrupziuns da la gravidanza è pitschen è stabil; las intervenziuns medicinalas han lieu sut bunas cundiziuns. Il Cussegl federal ed il parlament n'èn betg perenclotgs cun in sulet punct dals giavischs da l'iniziativa ed han perquai desistì d'elavurar ina cuntraproposta.

Puntg da vista
dal Cussegl federal
e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

La regulaziun actuala da l'interrupziun da la gravidanza en Svizra è il resultat d'ina discussiun e d'ina tschertga da plirs onns per ina soluziun che ha chattà il sustegn da la maiortad. Da l'onn 1942 fin l'onn 2002 era l'interrupziun da la gravidanza mo permessa, sche la sanadad da la dunna en speranza era fermamain periclitada. Dapi che la reglementaziun dals termins l'onn 2002 è entrada en vigur èsi permess da far ina interrupziun da la gravidanza er, sch'ina tala vegn exequida sin giavisch da la dunna en speranza durant las emprimas 12 emnas da la gravidanza. Ma la lescha fa ina retscha da cundiziuns persuerter: La dunna sto inoltrar ina dumonda en scrit. La media u il medi sto far in discours persunal cun la dunna, l'infurmar detagliadamain davart ils posts da cussegliaziun e las uniuns che dattan agid moral u finanziar, sco er far indicaziuns davart las pussaivladads da dar liber l'uffant per l'adopziun. Sche la dunna en speranza è pli giuvna che 16 onns, sto la media u il medi s'atschertar che la dunna è sa drizzada ad in post da cussegliaziun per giuvenils.

La legislaziun
vertenta

Ultra da quai vali ch'ils custs d'ina interrupziun da la gravidanza vegnan surpigliads da l'assicuranza da malsauns independentamain dal fatg, sche questa interrupziun è vegnida fatga sin giavisch da la dunna u per motivs medicinals. L'interrupziun da la gravidanza è ina intervenziun medicinala che sto avair lieu sut bunas cundiziuns; per questa intervenziun ston valair ils medems standards da qualitat sco per autras intervenziuns medicinalas e per auters tractaments medicinals. La Lescha federala davart l'assicuranza da malsauns garantisce questa qualitat.

L'assicuranza da
malsauns surpiglia
ils custs

L'iniziativa vul che l'interrupziun da la gravidanza na vegnia betg pli finanziada da l'assicuranza obligatorica da malsauns. Il medem duai valair er per las reducziuns d'embrios multi-pels, quai vul dir per l'allontanament d'in u da plirs embrios en cas d'ina gravidanza cun plirs embrios. Excepciuns duain esser pussaivlas, dentant mo en cas rars e mo areguard la situaziun da la dunna. L'iniziativa na fixescha betg questas excepciuns en detagl; sco exempels menziuna il comité d'iniziativa – las ristgas per la sanadad da la dunna en speranza ubain ina violaziun.

Tge vul l'iniziativa?

En ils davos diesch onns è il dumber da las interrupziuns da la gravidanza pitschen è stabil. Tar las dunnas giuvnas sut 20 onns è el schizunt diminuì. Dapi l'entrada en vigur da la regulaziun l'onn 2002 hai dà tar 1000 dunnas (en la vegliadetgna da 15–44 onns) ca. 7 aborts; 2012 era la valur anc 6,9¹. Tar ils giuvenils tranter 15 e 19 onns sa sbassa questa valur vinavant (da 6,0 l'onn 2005 a 4,5 l'onn 2012). En la cumparegliaziun internaziunala è il dumber da las interrupziuns da la gravidanza en Svizra remartgablamain bass², cunzunt tar las dunnas pli giuvnas che 20 onns.

Il sistem vertent
è sa cumprovà...

Dapi intgins onns po ina interrupziun da la gravidanza vegnir fatga ambulantomain. Ultra da quai èsi oz pussaivel d'interrumper la gravidanza er cun agid da medicaments. Uschia èn ils custs d'ina interrupziun sa reducids fermamain ed importan anc tranter 600 e 1000 francs. Sch'ins stritgass l'interrupziun da la gravidanza dal catalog da prestaziuns da l'assicuranza da malsauns, avess quai mo la consequenza che 8 milliuns francs³ pudessan vegnir spargnads.

... e chaschuna mo
paucs custs

¹ www.bfs.admin.ch > Themen > 14 – Gesundheit > Gesundheit der Bevölkerung > Fortpflanzung, Gesundheit der Neugeborenen > Schwangerschaftsabbrüche

² www.bfs.admin.ch > Aktuell > Publikationen > document dals 5-7-2011

³ Missiva dal Cussegl federal dals 9 da matg 2012, Fegl uffizial federal 2012 5409, pagina 5418

Considerond ils custs totals da ca. 26 milliardas francs che vegnissan purtads da l'assicuranza obligatorica, avess quai in effect marginal⁴. Cun auters plets: L'iniziativa permettes da spargnar mo gist 0,03 pertschient dals custs totals da l'assicuranza da malsauns. Ultra da quai vegn ina part da quests 8 milliuns francs surpigliada directamain da las dunnas pertutgadas, sur la franchisa (tenor libra tscherna tranter 300 e 2500 francs) e tras la resalva persunala (10% dals custs che surpassan la franchisa, fin 700 francs).

L'iniziativa n'explitgescha betg pli detagliadamain, tge raras excepziuns che duain esser pussaivlas areguard la situaziun da la dunna. I fiss chausa dal legislatur da fixar quai. Sche questas excepziuns fissan ina giada fixadas per lescha, pudess tuttina restar ina tscherta malsegirezza giuridica. Perquai che la lescha sto sfurzadamain far reglas abstractas, fissi chausa da las assicuranzas da decider cas per cas, sch'i dat in'excepziun e sche l'assicuranza da malsauns sto surpigliar ils custs da l'interruptziun da la gravidanza u betg.

Realisaziun
da l'iniziativa

⁴ www.bag.admin.ch > Themen > Krankenversicherung > Statistiken > Statistik der obligatorischen Krankenversicherung 2012. Tabella T 2.04

Text da votaziun

Conclus federal

davart l'iniziativa dal pievel «La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza»

dals 27 da settember 2013

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹, suenter avair examinà l'iniziativa dal pievel «La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza» ch'è vegnida inoltrada ils 4 da fanadur 2011²,

suenter avair gi' invista da la missiva dal Cussegl federal dals 9 da matg 2012³,

concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 4 da fanadur 2011 «La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza» è valaivla e vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

I

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 117 al. 3 (nov)

³ Cun resalva d'excepciuns raras da vart da la mamma na vegnan betg surpigliads da l'assicuranza obligatorica ils custs per l'interrupziun da la gravidanza e la reducziun d'embrios multipels.

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2011 6551

³ Fegl uffizial federal 2012 5409

Iniziativa dal pievel «La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza»

II

Las disposiziuns transitoricas da la Constituziun federala vegnan cumplettadas sco suonda:

Art. 197 cifra 8⁴ (nov)

8. Disposiziun transitorica tar l'art. 117 al. 3 (Assicuranza da malsauns e cunter accidents)

Suenter in temp transitoric da 9 mais a partir da l'acceptaziun tras il pievel ed ils chantuns e fin che la midada da la legislaziun federala è entrada en vigur, vegn mintga disposiziun, tenor la quala l'interrupziun da la gravidanza u la reducziun d'embrios multipels vegn assicurada obligatoricamain cumplettada tras la regulaziun da l'artitel 117 alinea 3 da la Constituziun federala.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa dal pievel.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Ils arguments dal comité d'iniziativa

«Las cassas da malsauns duain guarir e salvar vitas, ma betg finanziar ch'ellas vegnian destruidas!»

(Elvira Bader, anteriura cussegliera naziunala PCD, SO)

La gravidanza n'è betg ina malsogna, e perquai na tutga l'abort er betg en l'assicuranza obligatorica da malsauns. Resalvadas restan excepziuns raras, p. ex. tar in privel da vita da la mamma u tar violaziuns. Il Cussegl federal definescha questas excepziuns.

«I na po betg esser che jau stoppia cofinanziar aborts cun mias premias da la cassa da malsauns!»

(Peter Föhn, cusseglier dals chantuns PPS, SZ)

Tar questa dumonda da conscienza sa mussan ils cunfins da la «solidarità»: Nagin na po vegnir sfurzà da cofinanziar aborts cuntrari a sias ideas eticas e moralas.

«Aborts duai ins pajar sez u els duain vegnir assicurads privatamain!»

(Werner Messmer, anteriur cusseglier naziunal PLD, TG)

L'iniziativa na scumonda betg ils aborts. Tgi che vul far abort, duai dentant surpigliar sez ils custs. Quai na chaschuna betg aborts illegals, sco ch'i vegn pretendì savens. Aborts illegals èn chars ed ultra da quai sut-tamess ad in chastì. En Austria vegnan ils aborts pajads dapi onns sez.

«Questa iniziativa salva 1000 uffants per onn, restituescha la libertad da conscienza e sbassa las premias da la cassa da malsauns. E quai è bun uschia!» (Valérie Kasteler-Budde, co-presidenta PEV, GE)

Cun in **GEA** a l'iniziativa gidais Vus,

- a salvar per onn almain 1000 uffants d'in abort: 38 studis mussan ch'ils aborts tschessan marcantamain, sch'els vegnan pajads en moda privata.
- a rinforzar la libertad da conscienza: Nagin na duai vegnir sfurzà da cofinanziar aborts.
- a spargnar premias da la cassa da malsauns (8–20 milliuns francs per onn): ils custs dad 11 000 aborts e reducziun d'embrios multipels ed ils gronds custs consecutivs per terapias da plirs onns che resultan da 1000 aborts.

**Per plaschair pajar sez
ils aborts!**

Ulteriuras infurmaziuns sin www.privatsache.ch

Ilis arguments dal Cussegl federal

L'iniziativa dal pievel pretenda da gidar a limitar ils custs da l'assicuranza da malsauns. Effectivamain vul ella metter en dumonda in consens social ch'ins ha chattà. Ils respargns dals custs ch'il comité d'iniziativa tira a strada fissan minimalis e na cumpensassan betg las consequenzas negativass individualas e socialas ch'ina midada dal sistem chaschnass.

Il Cussegl federal refusa l'iniziativa cunzunt per ils suandants motifs:

Ina dunna che sa decida d'interrumper ina gravidanza, surpiglia la responsabladad per ina decisiun fitg greva. Grazia al sistem actual pon las dunnas pertutgadas decider mo sin basa da ponderaziuns moralas-eticas, religiusas e socialas – independentamain da consideraziuns finanzialas.

Gronda
responsabladad

L'assicuranza da malsauns sa basa sin il princip da la solidaritad tranter tut las persunas assicuradas. Questa assicuranza sociala vegniss scurlattada, sche singulas prestaziuns medicinalas na vegnissan betg pli surpigliadas da l'assicuranza, perquai che tschertas gruppas da persunas assicuradas na pudessan betg approvar questas prestaziuns per motifs morals. Conflicts da conscienza na poi betg dar mo pervia d'interrupziuns da la gravidanza, mabain er tar tut autras prestaziuns medicinalas. Dal rest importan ils custs da las interrupziuns da la gravidanza mo 0,03 pertschient dals custs totals da l'assicuranza obligatorica da malsauns. Per quests motifs è er la Conferenza svizra da las directuras e dals directurs chantunals da sanadad s'exprimida cunter l'iniziativa⁵.

Assicuranza da
malsauns e
solidaritad

⁵ Conclus dals 21 da november 2013; www.gdk-cds > posiziuns

Las prestaziuns medicinalas, da las qualas ils custs vegnan surpigliads da l'assicuranza da malsauns, ston satisfar ad autas pretensiuns da qualidad. Uschia èn las dunnas che sa decidan per ina interrupziun da la gravidanza ubain che ston far ina tala per motivs da sanadad tshertas, che l'intervenziun ha lieu tenor las reglas da la buna pratica medicinala e sut cundiziuns da basa optimalas. Sche las interrupziuns da la gravidanza n'avessan betg pli lieu en il rom da l'assicuranza da malsauns, existiss il privel che las dunnas sa decidessan per motivs finansials da far ina intervenziun, tar la quala la qualidad na fiss betg garantida e tar la quala lur sanadad pudess esser periclitada. Las eventualas cumplaziuns che pudessan esser grevas stuess dentant surpigliar l'assicuranza da malsauns.

L'assicuranza da malsauns sco garantida per la qualidad da las prestaziuns medicinalas

Sche l'iniziativa vegniss acceptada, pudessi resultar che cas da medema spezia vegnissan giuditgads ina giada sco excepziun, per la quala l'assicuranza da malsauns paga, ed ina giada sco cas regular, per il qual ella na paga betg; il medem fatg pudess pia vegnir giuditgà differentamain da las assicuranzas. I pudess er dar, che la decisiun, sch'ils custs vegnan surpigliads, pudess vegnir prendida pir suenter ina interrupziun da la gravidanza; per exempel en il cas d'ina violaziun fissi da spetgar l'emprim la sentenza legalmain valaivla da las dretgiras, avant che l'assicuranza surpigliass ils custs.

La dumonda da la finanziaziun stuess vegnir decisa cas per cas

Oz vegnan las dunnas da la Svizra ch'èn prontas da far ina interrupziun da la gravidanza bain infurmadadas e cussegliadas, las intervenziuns medicinalas ch'èn d'ina auta qualidad han lieu en il medem rom sco autras prestaziuns medicinalas ed ils custs èn marginals. Ultra da quai mussan las statisticas ch'il dumber da las interrupziuns da la gravidanza cun la

Mantegnair in sistem che sa cumprova

regulaziun vertenta en Svizra èn bass e diminuescha perfin tar dunnas giuvnas. Ins na stuess betg bandunar in sistem ch'è vegnì acceptà l'onn 2002 da passa 72 pertschient da las votantas e dals votants e ch'è sa cumprovà dapi lura.

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «La finanziaziun da l'abort è chausa privata – Distgargia da l'assicuranza da malsauns cun stritgar or da l'assicuranza da basa obligatorica ils custs da l'interrupziun da la gravidanza».

Iniziativa dal pievel

«Cunter l'immigraziun da massa»

La dumonda da votaziun è la suandanta:

Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel
«Cunter l'immigraziun da massa»?

**Il Cussegl federal ed il parlament recumondan da refusar
l'iniziativa dal pievel.**

Il Cussegl naziunal ha refusà l'iniziativa cun 140 cunter 54 vuschs
ed 1 abstenziun, il Cussegl dals chantuns cun 37 cunter 5 vuschs
senza abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

Dapi bliers onns contribueschan forzas da lavur estras a noss bainstar, saja quai en il sector da construcziun u en l'agricultura, en ils fatgs da sanadad, en l'industria u en la gastronomia ubain en l'instrucziun e la perscrutaziun. La Svizra e sia economia dovran questas forzas da lavur. Per gronda part derivan ellas da l'Europa. Perquai che tranter ils stadis commembers da l'Uniun europeica (UE), da l'AECL¹ e da la Svizra vala la libra circulaziun da personas. Quella permetta a Svizras ed a Svizzers, ma er a burgaisas ed a burgais da la UE e da l'AECL da tscherner – sut tschertas circumstanzas – libramain lur piazza da lavur entaifer ils stadis contractants. L'immigraziun d'auters stadis en la Svizra è limitada fermamain.

Situaziun da
partenza

L'iniziativa pretenda in distatgament dal sistem actual: Il stadi duai diriger tut l'immigraziun. Il dumber da las permissiuns da dimora per tut las personas estras vegniss limità tras dumbers maximalis annuals e tras contingents. Patrunas e patruns stuessan preferir las Svizras ed ils Svizzers sin il martgà da lavur. Contracts internaziunals che cuntradin a quai stuessan vegnir negoziads da nov, pia er la Cunvegna davart la libra circulaziun.

Tge vul l'iniziativa?

Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa. La politica d'immigraziun actuala è sa cumprovada. La Svizra tutga er grazia a l'immigraziun tar ils pajais ils pli cumpetitivs. L'immigraziun ha però er consequenzas, uschia per exempel per il martgà da lavur e d'abitaziuns, a las qualas la politica reagescha cun refurmas da la politica interna. Dumbers maximalis da personas estras chaschunassan ina gronda birocrazia. Sche l'iniziativa vegniss acceptada, pudessi capitar che la Cunvegna davart la libra circulaziun vegniss desditga e che – sco consequenza da quai – er las autras cunvegns da las Bilateralas I cun la UE vegnissan abolidas. Quai faschess in donn considerabel a la Svizra ed a sia economia.

Puntg da vista
dal Cussegl federal
e dal parlament

¹ L'Associaziun europeica da commerzi liber (AECL) cumpiglia la Svizra, la Norvegia, l'Islanda ed il Principadi da Liechtenstein.

Il project da votaziun en detagl

En sia politica d'immigraziun distingua la Svizra duas regiuns: Cun ils stadis da la UE e da la AECL vala la libra circulaziun da persunas. A las burgaisas ed als burgais da quests stadis èsi permess da lavurar en Svizra. Da quests pajais deriva er lunschor la pli gronda da l'immigraziun.

Politica d'immigra-
ziun da la Svizra

Per las burgaisas ed ils burgais da tut ils auters stadis è l'access al martgà da lavur svizzer limità: per ellas ed els valan dumbers maximalis. Admess vegnan en emprima lingia caders ed autras forzas da lavur qualifitgadas, per exempel informaticras u inschigners. Ultra da quai ston las patrunas ed ils patruns cumprovar ch'els n'han betg pudì chattar lavurantas e lavurants adattads da la Svizra u da la UE/AECL.

Independentamain da la politica d'immigraziun è reglada l'admissiun da requirentas e da requirents d'asil. La politica d'asil ha la finamira da conceder la protecziun necessaria ad umans persecitads. Perquai èn fugitivas e fugitivs excep-tads actualmain da las regulaziuns d'admissiun descrittas qua survart.

L'iniziativa pretenda che la Svizra reguleschia autonomamain l'immigraziun da persunas estras – cun agid da dumbers maximalis annuals e da contingents. Quels n'èn betg fixads en l'iniziativa, duain però vegnir determinads tenor interess da l'economia generala. Ils dumbers maximalis valessan per tut las categorias da persunas estras, pia er per tut las forzas da lavur estras, ma er per cunfinarias e cunfinaris, per confamigliaras e confamigliars sco er per fugitivas e fugitivs e per requirentas e requirents d'asil. Patrunas e patruns stuessan tenor l'iniziativa dar la preferenza a las Svizras ed als Svizzers sin il martgà da lavur. Contracts internaziunals che s'opponan a questas disposiziuns na dastgassan betg vegnir fatgs. Contracts existents sco la Cunvegna davart la libra circulaziun da persunas cun la UE stuessan vegnir negoziads da nov.

Puncts centrals
da l'iniziativa

La Cunvegna davart la libra circulaziun è entrada en vigor sin basa d'ina votaziun dal pievel l'onn 2002. Dapi lura è la cunvegna vegnida extendida duas giadas sin ulteriurs stadis da la UE. Las votantas ed ils votants svizzers han confermà quai cleramain mintga giada. La libra circulaziun da personas dat a burgaisas ed a burgais da la Svizra sco er dals stadis commembers da la UE la pussaivladad da tscherner libramain lur lieu da lavur respectivamain da dimora, sche las suandantas kundiziuns èn ademplidas: Ellas ed els ston avair in contract da lavur valaivel, in'activitad da gudogn independenta u esser en cas da pajar ils custs da viver cun agens meds finansials ed avair in'assicuranza da malsauns. Burgaisas e burgais da la UE che adempleschan questas premissas han il dretg da viver cun lur famiglia al lieu da lur tscherna. Il medem vala per burgaisas svizras e burgais svizzers per il territori dals stadis da la UE resp. da la AECL.

Libra circulaziun da
personas cun l'UE

La Cunvegna davart la libra circulaziun da personas è ina da pliras cunvegns da las Bilateralas I cun la UE. Quellas garanteschon ad interpresas svizras l'access a tscherts secturs dal martgà da la UE, essend ch'ellas reduceschan tranter auter barrieras commercialas tecnicas u simplifitgeschan il commerzi cun products agrars. Sch'in partenari da contract desdi er mo *in* da quests contracts, perdan 6 mais pli tard er tut ils auters contracts davart l'avertura dals martgads da las Bilateralas I automaticamain lur vigor.

La libra circulaziun
sco part da las
Bilateralas I

Ils ultims 5 onns èn dapli personas estras immigradas che emigradas: la bilantscha da migraziun per onn ha importà en media var 77 000 personas. Passa 70 pertschient da questas personas derivava da la UE.

Immigraziun...

Actualmain è la Svizra in dals stadis ils pli cumpetitivs dal mund. Ella ha – en la cumparegliaziun internaziunala – ina quota da dischoccupaziun bassa. La libra circulaziun da persunas ha engrondì considerablmain la purschida da forzas da lavur. Las forzas da lavur svizras n'èn dentant fin ussa strusch vegnidas stgatschadas dal martgà da lavur². Ils effects per ils salaris svizzers èn stads minimis, da sentir il pli fitg en las regiuns da cunfin³. Quai er grazia a las mesiras accompagnantas per proteger las lavurantas ed ils lavurants: Ellas han gidà en moda essenziala ch'ils salaris n'èn strusch arrivads sut squitsch e che las relaziuns da lavur n'èn betg sa pegiuradas. E las persunas cun in'activitad da gudogn che derivan dals stadis da la UE pajan dapli en las assicuranzas socialas che quai ch'ellas retiran.

...e mesiras
accompagnantas

L'immigraziun ha però er consequenzas per differents secturs. Oravant tut en las regiuns urbanas ed en las aglomeraziuns crescha la dumonda da spazi d'abitar dapi decennis. Quai chatscha si ils pretschs dal terren ed ils tschains da locaziun. Quest fatg ha per part da far cun l'augment da la populaziun, però er cun las pretensiuns generalmain creschentas envers la situaziun d'abitar. Il medem sa mussa tar il traffic: Che quel s'augmenta ha da far per gronda part cun la mobilitad pli e pli gronda da la populaziun. Ils problems ch'èn colliads cun quai na pon betg vegnir schliads cun limitar l'immigraziun; necessarias èn refurmas da la politica interna, sco ch'ellas èn gia vegnidas concluidas e per part er gia realisadas ils ultims onns.

Consequenzas per il
martgà d'abitaziuns
e per la mobilitad

² Verdrängungseffekte des Freizügigkeitsabkommens Schweiz-EU auf dem Schweizer Arbeitsmarkt, 2013: www.seco.admin.ch > Aktuell > Medienmitteilungen 2013 > 11.06.2013

³ Studi da l'universitad da Genevra, Les effets de la libre circulation des personnes sur les salaires en Suisse, 2013: www.seco.admin.ch > Aktuell > Medienmitteilungen 2013 > 18.02.2013

Areguard la realisaziun lascha l'iniziativa avertas bleras dumondas. Uschia na fixescha ella betg, quantas persunas estras che duain vegnir acceptadas, tenor tge criteris ch'ils contingents duain vegnir repartids e tge post che duai esser responsabel per quai. Er la dumonda, sche las requirentas ed ils requirents d'asil ston vegnir quintads tar il contingent, n'è betg sclerida. Er sche l'iniziativa vegniss acceptada, na dastgan umans – tenor il dretg internaziunal stringent – numnadamain betg vegnir spedids enavos en lur patria, sch'els vegnan persequitads là u sch'i als spetgan là torturas e tractaments inumans.

Bleras dumondas
avertas

Text da votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «Cunter l'immigraziun da massa»

dals 27 da settember 2013

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹,
sunter avair examinà l'iniziativa dal pievel «Cunter l'immigraziun da massa» ch'è
vegnida inoltrada ils 14 da favrer 2012²,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 7 da december 2012³,
concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 14 da favrer 2012 «Cunter l'immigraziun da massa» è
valaivla e vegn suttamesa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

I

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 121 titel (nov)

Legislaziun en il sector da las personas estras e dals fatgs d'asil

Art. 121a (nov) Regulaziun da l'immigraziun

¹ La Svizra regla en moda autonoma l'immigraziun da personas estras.

² Il dumber da permissiuns a personas estras per la dimora en Svizra vegn limitada
cun dumber maximal e cun contingents annuals. Ils dumber maximal valan per
tut las permissiuns dal dretg da personas estras inclusiv ils fatgs d'asil. Il dretg da
survegnir ina dimora durabla, da pudair reunir la famiglia e da survegnir prestaziun
socialas po vegnir limità.

³ Ils dumber maximal ed ils contingents annuals per personas estras cun activitad
da gudogn ston s'orientar tenor ils interess economics globals da la Svizra, respec-
tand il princip da priorisar las Svizras ed ils Svizzers. En quest connex ston vegnir
resguardadas las cunfinarias ed ils cunfinaris. Ils criteris decisivs per conceder
permissiuns da dimora èn en spezial la dumonda d'in patrun, l'abilitad da s'integrar
ed ina basa d'existenza suffizienta ed independenta.

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2012 3869

³ Fegl uffizial federal 2013 291

⁴ I na dastgan vegnir fatgs nagins contracts internaziunals che cuntrafan a quest artigel.

⁵ La lescha regla ils detagls.

II

Las disposiziuns transitoricas da la Constituziun federala vegnan midadas sco suonda:

Art. 197 cifra 9^A (nov)

9. Disposiziun transitorica tar l'art. 121a (Regulaziun da l'immigraziun)

¹ Contracts internaziunals che s'opponan a l'artigel 121a ston vegnir tractads da nov ed adattads entaifer 3 onns suenter ch'el è vegni acceptà tras il pievel ed ils chantuns.

² Sche la legislaziun executiva n'è betg anc entrada en vigur 3 onns suenter che l'artigel 121a è vegni acceptà tras il pievel ed ils chantuns, decretescha il Cussegl federal per quest termin a maun d'ina ordinaziun las disposiziuns executivas transitoricas.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar questa iniziativa.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Ils arguments dal comité d'iniziativa

Avair mesira cun l'immigraziun – GEA a l'iniziativa dal pievel «Cunter l'immigraziun da massa»

La Svizra ha gia adina admess en moda generusa mabain controllada forzas da lavur estras las pussibilitond ina perspectiva professiunala. Dapi l'onn 2007 surpassa dentant il dumber da personas ch'entran en Svizra quel da las personas che bandunan noss pajais per ca. 80 000. Quai correspunda ad in augment annual da la populaziun en la dimensiun da la citad da Lucerna, en dus onns perfin dal dumber d'abitants da la citad da Genevra e pretenda mintg'onn ina surfatscha d'abitadi da 4448 plazzas da ballape. Dapi l'onn passà ha la Svizra per l'emprima giada passa 8 milliuns abitantas ed abitants – en ca. 20 onns cuntanschain nus la limita da 10 milliuns, sche nus n'avain betg mesira cun l'immigraziun.

Nus vivain mintga di cun las consequenzas da quest svilup fatal: dischoccupaziun creschenta (quota da dischoccupads tar las personas estras da ca. 8%), trens memia plains, vias bloccadas, tschains e pretschs da terren creschents, perdita da terren cultivabel prezius, squitsch sin las pajas, criminalitad da las personas estras, abus d'asil, midada da cultura en las etaschas da direcziun e quotas fitg autas da personas estras en ils secturs da tgira ed en las instituziuns socialas.

La smesiranza tar l'immigraziun periclitescha nossa libertad, segirezza ed occupaziun cumplaina, l'aspect da nossa cuntrada e finalmain noss bainstar en Svizra. La finamira da l'iniziativa n'è betg in stop general da l'immigraziun ed er betg la desditga da las cunvegnas bilateralas cun l'Uniun europeica (UE). Ella dat però l'incumbensa al Cussegl federal da far negoziaziuns complementaras cun l'UE davart la libra circulaziun da personas e cun quai er davart la controlla da l'immigraziun: Ina iniziativa cun raschun e mesira.

S'engaschai pia per il mantegniment dad ina via autonoma da la Svizra ch'è sa cumprovada e schai ussa GEA a l'iniziativa dal pievel «Cunter l'immigraziun da massa».

Ulteriuras infurmaziuns sin www.masseneinwanderung.ch

Ils arguments dal Cussegl federal

L'immigraziun contribuescha bier al bainstar da la Svizra. Ella ha però er consequenzas che pretendan refurmas da la politica interna. L'introducziun da dumbers maximalis chaschunass ina burocracia considerabla per las interpresas e per il stadi. L'iniziativa pudess signifitgar la fin da la libra circulaziun da personas e da las ulteriuras cunvegnas da las Bilateralas I. Tut quai faschess in grond donn a l'economia svizra. Il Cussegl federal refusa l'iniziativa cunzunt per ils suandants motifs:

L'economia publica da la Svizra basegna da vegl ennà forzas da lavur da l'exteriur: Uschia derivavan per exempel da l'exteriur 87 pertschient da las forzas da lavur che han gidà a construir il tunnel da basa dal Gottard. Ma er l'industria, ils fatgs da sanadad, l'instrucziun e la perscrutaziun, la gastro-nomia u l'agricultura dependan urgentamain da lavurantas e da lavurants da l'exteriur.

La Svizra dovra forzas da lavur da l'exteriur

L'iniziativa pretenda dumbers maximalis per las permissiuns da dimora da tut las personas estras. Quai restrensches la libertad d'agir d'interpresas svizras e violass la libra circulaziun da personas cun la UE. Ins sto far quint che la UE e ses stadis commembers na vegnan betg ad entrar en negoziaziuns posteriuras perquai che l'iniziativa metta ord vigur il princip da la libra circulaziun da personas.

Betg cumpatibla cun la Cunvegna davart la libra circulaziun da personas

La desditga da la Cunvegna davart la libra circulaziun da personas avess per consequenza che las autras cunvegnas davart l'avertura dals martgads da las Bilateralas I perdessan lur vigur legala entaifer 6 mais. La consequenza fiss che interpresas avessan grondas bregias da recrutar las forzas da

Consequenzas gravantas per l'economia

lavor necessarijas, ed ellas fissan er confrontadas cun novs impediments, cur ch'ellas vuessan exportar lur rauba sin il martgà europeic. La UE è il martgà da vendita il pli impurtant da la Svizra: 56 pertschient da la rauba svizra vegn exportada en la UE. Sche las Bilateralas I crudassan davent, avess quai consequenzas considerablas per tut l'economia svizra e per las lavurantas ed ils lavurants – pia la finala per il bainstar da nus tuts.

A dumondas impurtantas na dat l'iniziativa naginas respostas. En spezial resti avert, quant gronds ch'ils contingents fissan e tenor tge criteris che las forzas da lavor necessarijas fissan da repartir a las differentas branschas. La consequenza da quai fissan cumbats da repartiziun tranter las branschas, ed empè da las singulas interpresas stuess decider il stadi tge bransch che dastga engaschar quantas forzas da lavor estras. La politica d'immigraziun actuala da la Svizra che sa basa sin la libra circulaziun da persunas cun la UE e sin in access limità da terzs stadis è sa cumprovada ed è vegnida confermada diversas giadas da la populaziun e dals chantuns.

Il Cussegl federal è bain conscient che l'augment da la populaziun residenta dals ultims onns ha gù consequenzas tranter auter per il martgà da lavor e d'abitaziuns sco er per l'infrastructura e per il sector dal traffic. Ils problems ch'èn colliads cun quai avess la Svizra er senza l'immigraziun. A questas sfidas fan la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas frunt cun refurmas – per exempel per proteger las cundiziuns da salari e da lavor, per proteger l'ambient, per mantegnair spazi d'abitar favuraivel, per sviluppar il traffic public sco er cun mesiras cunter la destructureziun da la cuntrada.

Evitar ina burocrazia
per il giat

Refurmas internas
empè d'impediments
burocratics

Sin plaun internaziunal po l'economia publica da la Svizra sa preschentar excellentamain – quai er grazia a la libra circulaziun da persunas. En la cumparegliaziun internaziunala ha ella ina da las quotas da dischoccupaziun las pli bassas. Las lavurantas ed ils lavurants esters contribueschan ina part impurtanta a la creschientscha economica e gidan a segirar las plazzas da lavur ed a stgaffir novas.

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa «Cunter l'immigraziun da massa».

PP
Spediziun postala

Trametter enavos a la controlla
d'abitants da la vischnanca

**Recumandaziun
a las votantas ed als votants**

Il Cussegl federal ed il parlament
recumondan a las votantas ed als
votants da votar ils 9 da favrer 2014
sco suonda:

- Gea al conclus federal
davart la finanziaziun e l'amplificaziun
da l'infrastructura da viafier
- Na a l'iniziativa dal pievel
«La finanziaziun da l'abort è chaussa
privata – Distgargia da l'assicuranza da
malsauns cun stritgar or da l'assi-
curanza da basa obligatorica ils custs
da l'interruptziun da la gravidanza»
- Na a l'iniziativa dal pievel
«Cunter l'immigraziun da massa»

Fin da redacziun:
6 november 2013

Ulteriuras infurmaziuns sin:
www.admin.ch
www.parlament.ch
www.ch.ch